

ညှိနှိုင်းသဘောတူညီမှုရယူခြင်း Consensus-Building Process

ညှိနှိုင်းသဘောတူညီမှုအဓိပ္ပါယ်

ညှိနှိုင်းသဘောတူညီမှု၏အဓိပ္ပါယ်ကိုမည်ကဲ့သို့နားလည်ကြောင်းမေးမြန်းရာတွင်အောက်ပါအဖြေများရရှိခဲ့ပါသည်။

“တစ်ဦးချင်းသော်လည်းကောင်း၊အဖွဲ့အစည်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊အယူအဆများအပေါ်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်းဖြင့်ရရှိလာမည့် သဘောတူညီမှုဖြစ်ပါသည်။”

“လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန်အခြေအနေအရပ်ရပ်ကိုနားလည်သဘောပေါက်ခြင်းသို့မဟုတ်ဆောင်ရွက်မည့်နည်းလမ်းများကို သဘောတူကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။”

“ယူဆချက်အမျိုးမျိုးရှိနေသောကြောင့်အရာအပေါ်တွင် အများလက်ခံနိုင်သောဆုံးဖြတ်ချက်ဖော်ထုတ်ရရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။”

အမျိုးမျိုးကွဲပြားနေသောအတွေးသိမြင်ယူဆချက်များအပေါ်ညှိနှိုင်းမှုဖြင့်သဘောတူညီမှုရယူခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့်,
“ ညှိနှိုင်းသဘောတူ
ညီမှုရရှိခြင်းဆိုသည်မှာ ”

အကြောင်းအရာကိစ္စတစ်ရပ်အပေါ်တွင် သိမြင်ယူဆချက်များ အမျိုးမျိုးကွဲပြားလျက်ရှိပါက အများလက်ခံနိုင်သော အခြေအနေရရှိရန် ညှိနှိုင်းသဘောတူညီမှုရယူခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ညှိနှိုင်းသဘောတူညီမှုရယူခြင်းလုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်

ကျေးလက်ဒေသများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်စွမ်းစွမ်းတမ်းအားထုတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ထိုသို့ဆောင်ရွက်နေကြသူများတွင်ဌာနဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများမှတာဝန်ရှိသူများ၊ ကျွမ်းကျင်သူများ ပါဝင်လျက်ရှိပါသည်။

ရင်ဆိုင်နေရတဲ့အခက်အခဲတွေကိုပြောပြချင်ပါသည်။

အများသူငါရဲ့ပြောဆိုမှုတွေကို ကြားသိရမှသာလျှင် အများအကျိုးအတွက် စတင်လုပ်နိုင်ပါမည်။

ရေလုပ်သားများလယ်ယာလုပ်သားများမှာလည်းသက်တမ်းတစ်လျှောက်အတွေ့အကြုံအရနည်းစနစ်ဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုများရှိကြပါသည်။လက်ရှိအခြေအနေကိုပိုမိုတိုးတက်လာစေနိုင်သောငှင်းတို့၏တွေးခေါ်ယူဆချက်များကိုအကောင်အထည်ဖော်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

မျှော်လင့်ချက်ရောင်ခြည်သန်းလာပါပြီ။

ရေလုပ်သားများနှင့် လယ်ယာလုပ်သားများ၏အတွေ့အကြုံများသည် ပကတိလုပ်ငန်းခွင်အကြောင်း ပိုမိုနက်နဲစွာသိရှိလာစေနိုင်ပါသည်။ ရှုပ်ထွေးနက်နဲသော အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းမှုနည်းလမ်းများဖော်ဆောင်ရာတွင်လည်း အထောက်အကူရရှိစေပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းနည်းလမ်းများကို ကျား/မကြီးငယ်မရွေးဆင်းရဲနွမ်းပါးနေသူများ၊ လူမျိုးစုများအတွင်းသော်လည်းကောင်း၊ ခေတ်နောက်ကျန်သော အဖွဲ့များတွင်လည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ညှိနှိုင်းသဘောတူညီမှုတည်ဆောက်ရာတွင်အတွေ့အကြုံများကိုပြောဆိုနိုင်ခွင့်ရှိရပါမည်။ သို့မှသာလျှင် အများလိုအပ်ချက်နှင့်အညီ ပိုမိုကောင်းမွန်သော အခြေအနေများကိုစီစဉ်ပေးနိုင်ပါမည်။

ညိုနှိုင်းသဘောတူညီမှုတည်ဆောက်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း

"ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများကိုယ်တိုင်ရေသတ္တဝါမွေးမြူရေးဆိုင်ရာပေါ်လစီများပါဝင်ရေးဆွဲနိုင်မှု" ကို လူမျိုးစုကျေးရွာများတွင် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် STREAM အနေဖြင့် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကျေးရွာများ၊ သုတေသနပညာရှင်များ၊ ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများ နှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများမှ အကူအညီပေးခဲ့ကြပါသည်။

အသိအမြင်များမှာအမျိုးမျိုးကွဲပြားသော်လည်း လုပ်ငန်းစတင်အကောင်အထည်ဖော်သည်နှင့် အကူအညီရများရရှိခဲ့ပါသည်။ အဖွဲ့သားအားလုံးပါဝင်ဆွေးနွေးနိုင်စေခဲ့ပြီး STREAM သည် ညိုနှိုင်းခြင်းဖြင့်သဘောတူညီမှုရယူခြင်းနည်းလမ်းကိုအသုံးပြုခဲ့ပါသည်။

အဖွဲ့များမှာအချင်းချင်းအသိမိတ်ဆွေများဖြစ်ပါသည်။ ရှေးဦးစွာပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့်တာဝန်ရှိသူများက ရှင်းလင်းပြောကြားကြပါသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဆက်လက်ဆွေးနွေးသောအခါအယူအဆအမျိုးမျိုးပေါ်ထွက်လာပါသည်။

ထိုအယူအဆအမျိုးမျိုးကို အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးကြပါသည်။ မည်သူကမည်သို့ဆွေးနွေးသည်ကို မသိနိုင်ရန်ဆောင်ရွက်ထားပါသည်။ နောက်ဆုံးတွင် အဖွဲ့သားအချင်းချင်းညိုနှိုင်းသဘောတူညီမှုရရှိလာကြပါသည်။ အသိအမြင်ပြောင်းလဲလာပါသည်။

ဆွေးနွေးမှုများကိုပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး လက်ခံနိုင်ခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်းကို အကြောင်းပြချက်ခိုင်လုံစွာဖြင့် ပြုလုပ်ကြပါသည်။

ဤနည်းအားဖြင့် လိုအပ်ချက်(၄၂)ခုကို တင်ပြခဲ့သည့်အနက် (၁၃)ချက်ကို ပြုပြင်ပေးနိုင်ရန်စုစည်းအဆိုပြုနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ညိုနှိုင်းသဘောတူညီမှု

... လုပ်ငန်းတွင်ပါဝင်သူများ၊ အခြေခံအဖွဲ့အစည်းနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ကျေးရွာလူထုကယုံကြည်အားထားမှုရှိလာရန်အချိန်လိုအပ်ပါသည်။

....အပြုသဘောဆောင်သော အသိအမြင်များပေါ်ထုတ်ပြောကြားနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

... ပြဇာတ်ရုပ်ရှင်ဗီဒီယိုသတင်းများအကြောင်းကိုစုဝေးပြောဆိုနိုင်သောနေရာနှင့်အချိန်ရှိရပါမည်။

... ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျော့နည်းရေးလုပ်ငန်းပိုမိုအောင်မြင်စေရန်ပေါ်လစီချခြင်းဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများကိုယ်တိုင်ပါဝင်ထိတွေ့ရန်လိုအပ်ပါသည်။

... လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင်ခွဲခွဲခြားခြားမလုပ်ပါနှင့်။

... အထူးသဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ ပြောဆိုမှုကိုနားစွင့်ထားပါ။

... ရာထူးအဆင့်ဆင့်တာဝန်ခွဲဝေပေးခြင်း၊ အဆင့်အတန်းသတ်မှတ်ခြင်းမပြုပဲ ပါဝင်ပြောဆိုဆွေးနွေးနိုင်သောအခြေအနေကို ဖန်တီးပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် အဖွဲ့သားများကိုသီးခြားတစ်နေရာတွင်စုစည်းပြီး သာမန်အခြေအနေအတိုင်း မိမိအမြင်အသိများကိုပြောဆိုနိုင်ရန် ဖန်တီးပေးရပါမည်။

ညိုနှိုင်းသဘောတူညီမှုတည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်(၇)ချက်ကိုပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း

၁။ အောက်ခြေမှအကြံပြုချက်များ

ရေလုပ်သားများ၊လယ်ယာလုပ်သားများနှင့်ဆွေးနွေးခြင်း

- လယ်ယာလုပ်သားအဖွဲ့၊ ကျေးရွာသမဝါယမအသင်းအစည်းအဝေး
- ကျေးရွာ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၊ စည်ပင်သာယာရေးဆိုင်ရာဆွေးနွေးခြင်း
- ခရိုင်၊ ပြည်နယ်/တိုင်းအရာရှိအဆင့်ဆွေးနွေးခြင်း

၂။ အချက်အလက်များအဆိုပြုချက်များစုစည်းခြင်း

ကျေးရွာမှတင်ပြသောအဆိုပြုချက်မူကြမ်းများကိုဦးစားပေးအလိုက်ပြုစုခြင်း

၃။ ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း

ပြုစုထားသောအချက်အလက်များကိုပေါ်လစီကိစ္စဆောင်ရွက်သူများထံဆက်လက်တင်ပြသဘောထားခံယူခြင်း။

၄။ အကျဉ်းချုပ်ပြုစုပါ

ချမှတ်ပေးသောဦးစားပေးအစီအစဉ်ကိုအကျဉ်းချုပ်ပြုစုရေးသားခြင်း။

၅။ အတည်ပြုတင်ပြခြင်း

အကျဉ်းချုပ်ပြုစုထားသောဦးစားပေးအစီအစဉ်ကိုအတည်ပြုနိုင်ရန်ပေါ်လစီကိစ္စဆောင်ရွက်သူများနှင့်လယ်ယာလုပ်သားများထံချပြခြင်း။

၆။ ပေါ်လစီချမှတ်ရန်ပြုစုခြင်းအဆင့်

အဆိုပြုထောက်ခံတင်ပြချက်များကိုပေါ်လစီအဖြစ်ချမှတ်နိုင်ရန်ပြင်ဆင်ခြင်း။

၇။ ပေါ်လစီပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်း

မိမိတို့သည်အသက်အရွယ်ကြီးရင့်တဲ့အဖိုးအိုအဖွားအိုများဖြစ်ပါသည်။သက်တမ်းတစ်လျောက်ပြောင်းလဲမှုတွေတွေ့ခဲ့ပါသည်။ ဒါပေမဲ့ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူတွေကိုယ်တိုင်ပေါ်လစီပြောင်းလဲဖို့ပါဝင်လုပ်နိုင်တာမျိုး မရှိခဲ့ဘူးပါဘူး။

အဖွားရေး-မဟာဂျာရဲ့အဖြစ်အပျက်လေးကိုဖတ်ကြည့်ပါဦး။ ကျွန်တော်ကျွန်မတို့တတွေကပေါ်လစီပြောင်းလဲလာဖို့ဘယ်လိုလုပ်ခဲ့ကြတယ်ဆိုတာအဖွားသိလာမှာပါ။

မဟာဂျာ- ငါးဖမ်းပိုက်အကြီးစား

မဟာဂျာ ပြဇာတ်ရဲ့ဇာတ်လမ်းဖြစ်ပါသည်။ အကြီးစားငါးဖမ်းပိုက်တစ်ခုသည် အရာရှိတွေရေမှာချထားပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းမူလုပ်ကိုင်စားသောက်ကြသူများ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရသောဖြစ်ရပ်မှန်ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်ဖြစ်ပါသည်။ အလားတူဇာတ်လမ်းတွေကိုညိုနှိုင်းသဘောတူညီမှုတည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်းမှာအများအပြားကြုံတွေ့ရပါသည်။

ဇာတ်လမ်းသည်ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများနှင့်ပေါ်လစီချမှတ်သူများဆက်စပ်မှုကိုဖော်ညွှန်းထားပါသည်။ အဆိုပြုတင်ပြချက်(၁၃)ခုကို ပေါ်လစီချမှတ်သူတွေကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

ညို နိုင်းသဘောတူညီမှုတည်ဆောက်ခြင်း၏ အားသာချက်အချို့

စိတ်ထဲမှာရှိတဲ့အတိုင်းပြောပါ။မကြောက်ပါနှင့်။

အထက်လူကြီးရဲ့ငြိငြိငြင်မှုခံရမှာစိတ်မပူပါ။

မျှမျှတတဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းကိုကျေနပ်ပါတယ်။

ပြောပြတာကိုအသိအမှတ်ပြုပါတယ်။

ကြီးကြပ်သူဆောင်ရွက်ပေးလို့သတင်းအပြည့်အစုံရပါတယ်။ အငြင်းပွားမှုအနည်းအပါးရှိပါတယ်။

လူမျိုးစုံ၊စရိုက်မျိုးစုံ၊အဆင့်မျိုးစုံရှိပါတဲ့အတွက်တစ်ခါတစ်ရံဆုံးဖြတ်ချက်ချဖို့ခက်ခဲပါတယ်။အချို့အဖွဲ့ဝင်များကလွှမ်းမိုးထားသည့်အတွက်အားလုံးရဲ့ပြောဆိုဆွေးနွေးမှုမရခဲ့ပါဘူး။ အချို့သည်လည်းမိမိအကြီးအကဲရှေ့တွင်ဆန္ဒထုတ်ဖော်ပြောကြားလိုခြင်းမရှိကြပါ။

ညို နိုင်းသဘောတူညီမှုတည်ဆောက်ခြင်းတွင်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းကို အရှိန်အဝါဖြင့်ကန့်သတ်လွှမ်းမိုးမှုမရှိစေရန်ဖန်တီးထားရပါမည်။

ဆက်သွယ်ရန်

ပိုမိုအကျိုးရှိစေမည့်လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်းလက်စွဲများ

ယခုစာစဉ်တွင်အောက်ပါလက်စွဲများလည်းပါဝင်ပါသည်။

- သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးအချက်အလက်များဖော်ထုတ်ခြင်း
- ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့

ပိုမိုအကျိုးရှိစေမည့်လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်းလက်စွဲစာစောင်များကို STREAM (မြန်မာ)ရုံး သို့မဟုတ် STREAM (ရုံးချုပ်) သို့မဟုတ် STREAM Website မှရရှိနိုင်ပါသည်။

ပိုမိုအကျိုးရှိစေမည့်လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်းလက်စွဲစာစောင်များနှင့်ပတ်သက်၍ အကြံပြုချက်များကိုတယ်လီဖုန်း၊ အီးမေး(လ်)သို့မဟုတ်စာဖြင့် ရေးသား၍သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးမန်နေဂျာ (Communication Hub Manager) STREAM (မြန်မာ)သို့တစ်ဖက်ပါလိပ်စာအတိုင်း ပေးပို့နိုင်ပါသည်။

STREAM မြန်မာ

မွေးမြူရေးဌာနခွဲ
ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန
ဆင်မင်းလမ်း၊ အလုံစာတိုက်
ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း : ၉၅၁ ၂၂၅၅၈၆
ဖက်(စ်) : ၉၅၁ ၂၂၈၂၅၈
Email: : aquadof@myanmar.com.mm

STREAM Regional Office

c/o NACA
Department of Fisheries Complex
Kasetsart University Campus
Phaholyothin Rd
Bangkhen, Bangkok 10903
Thailand
Phone: 662 561 1728/29
Fax: 662 561 1727
Email: stream@enaca.org

STREAM Website
www.streaminitiative.org